

Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody do spraw mniejszości narodowych i etnicznych za 2023 r.

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

W 2023 r. Pełnomocnik uczestniczył łącznie w 14 spotkaniach ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, z czego 6 zostało organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik współpracował z Komendą Wojewódzka Policji w Poznaniu m.in. w zakresie organizacji konferencji poświęconej żydowskiej mniejszości narodowej w Wielkopolsce pn. „Wzajemne zrozumienie i szacunek między ludźmi w zróżnicowanym społeczeństwie w kontekście mniejszości żydowskiej w Polsce”, a także szkolenia dot. praw człowieka i niedyskryminacji, skierowanego do pracowników KWP w Poznaniu. Podejmował współpracę z Kuratorium Oświaty w Poznaniu oraz ze szkołami podstawowymi na terenie województwa, a także z reprezentantami JST. Pełnomocnik koordynował i realizował zapisy *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*.

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Nawiązano współpracę z Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu:
- w związku z prowadzeniem przez uczelnię studiów podyplomowych z dziedziny romologii, przeprowadzony został blok zajęć dot. uregulowań prawnych dot. mniejszości narodowych i etnicznych, w szczególności dot. mniejszości romskiej;
- 18 stycznia 2023 r. przeprowadzono wykład dla studentów Wydziału Nauk Społecznych UAM w Poznaniu dot. praw mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce.
Ponadto, podczas szkolenia organizowanego przez Komendę Wojewódzką Policji w Poznaniu w dla nieetatowych pełnomocników ds. ochrony praw człowieka z terenu województwa, przeprowadzono wystąpienie dot. polskich przepisów prawa o niedyskryminacji.

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik spotykał się osobiście (lub kontaktował telefonicznie) w indywidualnych sprawach przedstawicieli mniejszości romskiej, którzy zgłaszali się o pomoc lub wsparcie merytoryczne w swoich kwestiach. Pełnomocnik udzielał informacji na temat obowiązujących przepisów prawa oraz kierował do odpowiednich instytucji.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

-

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie

1. Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Pile;
2. Fundacja Bahtałe Roma;
3. Fundacja Ars Bonitas;
4. Stowarzyszenie Społeczności Romskiej z Siedzibą w Swarzędzu;
5. Fundacja ALLIANCE Wspierania Pokoju-Równości Dla Mniejszości Narodowych w Polsce i na Świecie;
6. Stowarzyszenie Romów w Obornikach;
7. Stowarzyszenie Miasteczko Poznań;
8. Fundacja Synagoga Nowa – Centrum Dialogu w Poznaniu;
9. Fundacja Tu Żyli Żydzi.

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa

1. Niemieckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Pile;
2. Fundacja Bahtałe Roma;
3. Fundacja Ars Bonitas;
4. Stowarzyszenie Społeczności Romskiej z Siedzibą w Swarzędzu;
5. Fundacja ALLIANCE Wspierania Pokoju-Równości Dla Mniejszości Narodowych w Polsce i na Świecie;
6. Stowarzyszenie Romów w Obornikach;
7. Wielkopolskie Stowarzyszenie Romów z siedzibą w Pleszewie;
8. Stowarzyszenie Miasteczko Poznań;
9. Fundacja Synagoga Nowa – Centrum Dialogu w Poznaniu;
10. Fundacja Tu Żyli Żydzi;
11. Związek Ukraińców w Polsce Koło w Poznaniu.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik uczestniczył w pracach komisji przyznającej nagrody w V Wojewódzkim Konkursie Recytatorskim „Bajka cygańska”, organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 26 w Poznaniu, który został objęty patronatem Wojewody Wielkopolskiego. Współpracował z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (prowadzenie zajęć na studiach podyplomowych z romologii oraz na Wydziale Nauk Społecznych). Brał również udział w obchodach Międzynarodowego dnia Romów, organizowanego w Urzędzie Miasta Poznania, a także prowadził współpracę z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji w Poznaniu ds. ochrony praw człowieka w zakresie niedyskryminacji oraz w temacie mniejszości żydowskiej. Uczestniczył w uroczystościach upamiętniających ofiary obozu zagłady w Kulmhof w Chełmnie nad Nerem. Uczestniczył w posiedzeniu Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych w dniu 6 lutego 2023 r., a także na bieżąco współpracował z Pełnomocnikami ds. mniejszości narodowych i etnicznych z innych województw. Uczestniczył również w spotkaniu Pełnomocników z przedstawicielami MSWiA w Olsztynie w dniach 27-28 czerwca 2023 r. Ponadto, przedstawiciel Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu brał udział w wizycie tematycznej Komitetu Ekspertów Rady Europy ds. Romów (Committee of Experts on Roma and Traveller Issues: ADI-ROM) w Warszawie 21 lutego 2023 r.

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić)

Pełnomocnik uczestniczył:

- 8 października 2023 r., w „Integracyjnym Pikniku Sąsiedzki” – wydarzeniu integracyjno-kulturalnym, promującym kulturę Romów, realizowanym w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 przez Fundację Ars Bonitas;
- 3 września 2023 r., w spotkaniu upamiętniającym 80. rocznicę likwidacji obozu pracy dla Żydów na stadionie miejskim w Poznaniu, organizowane przez Stowarzyszenie Miasteczko Poznań.

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

TAK

NIE

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

nd.

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu integracji¹

Pełnomocnik zorganizował 28 września 2023 r., we współpracy z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji w Poznaniu ds. Ochrony Praw Człowieka, konferencję pn. „Wzajemne zrozumienie i szacunek między ludźmi w zróżnicowanym społeczeństwie w kontekście mniejszości żydowskiej w Polsce”, połączoną z wystawą zdjęciową przedstawiającą miejsca pamięci o zagładzie Żydów w Wielkopolsce. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele wielkopolskich JST oraz Policji.

W ramach realizacji zapisów *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030* pełnomocnik zorganizował dwa szkolenia dla Asystentów edukacji romskiej:

1. 24 maja 2023 r. - dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zorganizowane z udziałem Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu oraz Przewodniczącej Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Poznaniu;
2. 21 czerwca 2023 r. - dot. środków unijnych, o które ubiegać się można w celu realizowania zadań wspierających mniejszość romską. Szkolenie przeprowadziły przedstawicielki Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich, prowadzonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego. W szkoleniu uczestniczyli również reprezentanci romskich organizacji pozarządowych z terenu Wielkopolski.

¹ Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

Ponadto, w 2023 r. pełnomocnik odbył 2 spotkania z przedstawicielami JST (Miasto Oborniki oraz Miasto Poznań), w których uczestniczyli również przedstawiciele mniejszości romskiej. Zorganizował również spotkanie z romskimi organizacjami pozarządowymi (Fundacja Bahtałe Roma, Fundacja Ars Bonitas, Stowarzyszenie Społeczności Romskiej z Siedzibą w Swarzędzu, Fundacja ALLIANCE) z okazji Międzynarodowego Dnia Romów, podczas którego informował m.in. o zapisach *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030* oraz prowadził rozmowy na temat aktualnej sytuacji lokalnej mniejszości romskiej.

W ramach *Programu*, w 2023 r. dofinansowano następujące zadania:

1. Prowadzenie działań na rzecz szerszej inkluzji uczniów pochodzenia romskiego w poznańskich szkołach poprzez różnorodne formy działań edukacyjnych, artystycznych, terapeutycznych – Miasto Poznań;
2. Prawo jazdy drogą do znalezienia zatrudnienia – Stowarzyszenie Społeczności Romskiej z siedzibą w Swarzędzu;
3. Integracja w świetlicy romskiej – Stowarzyszenie Społeczności Romskiej z siedzibą w Swarzędzu;
4. Utworzenie i działalność romskiej świetlicy środowiskowej - Fundacja Ars Bonitas;
5. Inkubator Aktywności Społeczno-Obywatelskiej Romów – Fundacja Ars Bonitas;
6. Integracyjny Piknik Sąsiedzki – Fundacja Ars Bonitas.

13. Inne uwagi

-

Małgorzata Musiał
Pełnomocnik Wojewody Wielkopolskiego
ds. mniejszości narodowych i etnicznych
Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu
*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/*